
Raadsvergadering	: 22 april 2025
Agendapunt	:
Onderwerp	: Invoeren diftar+ per 1 januari 2026.
Portefeuillehouder	: Rob Jonkman

Beetsterzwaag, 4 maart 2025

Voorstel

1. Met ingang van 1 januari 2026 diftar+ (op gewicht) in te voeren voor het variabele tarief van de restafvalcontainer.

Inleiding

De gemeente is verantwoordelijk voor het inzamelen van huishoudelijk afval (Wet milieubeheer). De inwoners betalen per huishouden voor de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval. Dit gebeurt via de afvalstoffenheffing en is geregeld in de Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten.

Sinds eind jaren 90 van de vorige eeuw heeft de gemeente Opsterland het systeem van diftar gevoerd op basis van frequentie. Dit betekent dat huishoudens naast een vast tarief ook een variabel tarief betalen, namelijk per aangeboden container. Voor 2025 is dat per aangeboden container €6,75 voor restafval en €0,50 voor groente, fruit en tuinafval (gft).

Het college stelt voor het systeem van diftar+ in te voeren voor de restafvalcontainer (sortibak) op basis van gewicht met ingang van 1 januari 2026. Hiermee willen we huishoudens stimuleren het restafval beter te scheiden. De verwachting is dat het restafval met ongeveer 20% daalt, zoals ook bij de gemeenten Heerenveen en Ooststellingwerf is gebeurd met de invoering van diftar+. Daarnaast stijgt de hoeveelheid gft ook met bijna 20%. Het financiële voordeel is hierdoor beperkt, maar tempert de afvalstoffenheffing enigszins.

In mei 2023 heeft uw raad een bedrijfsbezoek gebracht aan Ecopark De Wierde van Omrin, waar de SBI (scheidings- en bewerkingsinstallatie) is bezocht. Uitleg is gegeven over de te behalen doelstellingen en de mogelijkheid van diftar+. Vervolgens hebben wij samen met Omrin u in juni 2024 tijdens een raadsinformatiebijeenkomst geïnformeerd over de invoering van diftar+ en de resultaten van Opsterland.

In de tweede helft van 2025 berekenen wij het vaste en variabele gedeelte van de afvalstoffenheffing in 2026 op basis van diftar+. De tarieven leggen we aan u voor met de Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2026. We kijken hierbij ook naar het tarief van de restafvalcontainer bij Ooststellingwerf en Heerenveen die al met diftar+ werken. Daarnaast zoeken wij afstemming met gemeente Weststellingwerf, die per 01-01-2026 diftar+ invoert.

Beoogd effect en/of resultaat

Het doel van het invoeren van diftar+ is om de hoeveelheid restafval verder te laten dalen en de scheidingsresultaten te verbeteren. Omdat de verbrandingsbelasting voor restafval hoog is en naar verwachting steeds hoger wordt, kunnen de kosten voor onze inwoners getemperd worden.

Argumenten

1.1 De hoeveelheid restafval neemt af.

Met diftar+ worden inwoners extra gestimuleerd om het afval beter te scheiden. Uit sorteeroproeven van Omrin blijkt, dat er gemiddeld bijna 47% afval in het restafval zit, wat hier niet thuishoort. Met name gft (ruim 30%), papier, glas, textiel en componenten voor de milieustraat. Vooral het zwaardere afval zoals gft, zal met diftar+ eerder in de goede container gegooid worden. Bijkomend voordeel is dat de kosten voor de inwoners lager worden bij goed scheiden.

1.2 Door de betere scheiding bij de huishoudens kunnen grondstoffen duurzamer hergebruikt worden.

Papier en textiel die in aanraking zijn gekomen met restafval, zijn dermate vervuild dat deze alleen nog verbrand worden. Op dit moment is er ook nog geen methode om glas via nascheiding uit het restafval te halen. Het glas wordt dus ook verbrand. Door een betere scheiding en schonere stromen wordt gezorgd voor meer hergebruik met een lagere CO₂-uitstoot.

1.3 Hiermee dragen we bij aan circulariteit.

Het landelijke doel is om in 2050 volledig circulair te zijn. Daarvoor zijn zogeheten VANG-doelstellingen (Van Afval Naar Grondstof) opgesteld. Hierbij wordt ernaar gestreefd om in 2030 nog 30 kg restafval per inwoner te hebben. In 2023 was dit 97,2 kg per inwoner. De focus ligt de komende jaren op het nog beter scheiden van restafval en het verbeteren van de kwaliteit van de verschillende deelstromen. Daarnaast investeert Omrin al jaren in het verbeteren en uitbreiden van de nascheiding het restafval op Ecopark De Wierde.

1.4 Onze buurgemeenten werken ook met diftar+.

Naast Opsterland gaat de gemeente Weststellingwerf diftar+ ook per 1 januari 2026 invoeren. Onze buurgemeenten Ooststellingwerf en Heerenveen hebben diftar+ sinds 2019 ingevoerd en daar is een daling van de hoeveelheid restafval te zien en ook een toename van de hoeveelheid gft. Voor Omrin heeft dit voordelen voor de logistiek in Zuidoost Friesland.

Kanttekeningen

1.1 Verandering kan vragen oproepen bij onze inwoners.

Daarom wordt samen met Omrin een communicatieaanpak opgesteld. Alle huishoudens worden schriftelijk geïnformeerd. Daarnaast wordt informatie gegeven via de afvalapp van Omrin en social media. De mogelijkheid bestaat dat huishoudens met de app enkele maanden voor de invoering van diftar+ kunnen zien hoeveel kilo's zij aanleveren. Mogelijke vragen en bezwaren worden ook samen met Omrin afgehandeld.

1.2 Mogelijk ontstaat ontwijkgedrag.

Er is een kleine kans, dat mensen proberen hun restafval op een andere manier kwijt te raken. Door dit ergens te dumpen of naast een container te zetten (bij plaatsingen), in een andere container te doen of naar een andere gemeente te brengen (afvaltoerisme). Bij de gemeenten die al diftar+ ingevoerd hebben, is dit niet de ervaring. Daarom verwachten wij dit niet in Opsterland, zeker omdat een deel van onze buurgemeenten al diftar+ heeft ingevoerd of ook invoert.

1.3 Sommige inwoners houden een volle en zware container.

Voor inwoners met kleine kinderen die luiers gebruiken, is het niet makkelijk om minder gewicht in hun container te hebben. Luiers zijn vaak nat en zwaar en daar wordt dan per kilo voor betaald. Toch zijn er ook alternatieven, zoals wasbare luiers. Hiermee heeft de gemeente Heerenveen goede resultaten bereikt. Diftar+ gaat uit van het principe 'de vervuiler betaalt' en daarmee betalen alleen de mensen die luiers weggooien. In de verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten zijn een aantal uitzonderingen opgenomen. Zo kunnen inwoners na het overleggen van een medische indicatie deels een vrijstelling van het vaste tarief krijgen en voor minima kan een kwijtschelding gelden.

Middelen

Dit advies heeft geen financiële consequenties voor de begroting 2025. De afvalstoffenheffing is een kostendekkende heffing. Bij het opstellen van de begroting 2026 wordt inzichtelijk wat de kosten en opbrengsten met betrekking tot afval zullen worden. Op basis daarvan zullen de tarieven voor de afvalstoffenheffing worden bepaald en vastgesteld worden door middel van de Verordening afvalstoffenheffing 2026.

SDG's

Het invoeren van diftar+ draagt bij aan SDG 12. Bij SDG 12 gaat het om het verminderen van afval, voedselverspilling en vervuiling, en het zuiniger omgaan met materialen. Door anders te consumeren en produceren kunnen bedrijven, overheden en consumenten de druk op het milieu verminderen.

Evaluatie

Na 1 jaar wordt er geëvalueerd waarna de raad schriftelijk op de hoogte wordt gesteld van de resultaten.

Bijlagen

Achtergrond document Diftar.

Vertrouwelijke stukken ter inzage gelegd voor raadsleden

Geen.

Burgemeester en wethouders van de Gemeente Opsterland,

De secretaris,

De burgemeester,

Sandra van 't Hooge

Andries Bouwman

Team	: Klimaat en leefomgeving
Behandelend ambtenaar	: Marieke Tiekink
Telefoonnummer	: 0682674887
Emailadres	: marieke.tiekink@opsterland.nl

Ontwerp raadsbesluit

Raadsvergadering : 22 april 2025
Agendapunt :
Onderwerp : Invoeren diftar+ per 1 januari 2026.

De raad van de Gemeente Opsterland,
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 4 maart 2025,

besluit:

1. Met ingang van 1 januari 2026 diftar+ (op gewicht) in te voeren voor het variabele tarief van de restafvalcontainer.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de Gemeente Opsterland van
22 april 2025.

De griffier,

De voorzitter,

Laura Meijer

Andries Bouwman